

Risikoforhold – døde og tilvækst

Fagligt Nyt
9 september 2014
Markku Johansen

J.nr. 32101-U-12-00229

Dan Avl

Naturerhverv.dk

Videncenter for Svineproduktion

Logo: LÆG, FØDSEL, FØRBEHANDLING

Materiale og Metode

Videncenter for Svineproduktion

- **Formål**
  - Undersøge risikofaktorer for dødfødte og dødelighed fra fødsel til slagtning på individniveau
- **Besætninger**
  - 9 besætninger med dødelighed på 3 % eller mere i smågriseperioden eller slagtesvineperioden
- **Antal grise**
  - 1000 levendefødte i hver besætning i alt 9.000 grise
- **Registreringer**
  - Vægt: fødsel, fravæning, ind og ud af slagtesvinestald
  - Flytninger: kuldudjævning, ammesøer, sygestier, sammenblanding etc.
  - Behandlinger: behandlinger ud over rutinebehandlinger

Dødfødte

Videncenter for Svineproduktion

- **Statistisk sammenhæng med**
  - Lægnummer
  - Fødselsvægt
  - Fødselshjælp
  - Totalfødsel
  - Køn
  - Dødfødte i forrige kuld
  - Fødselshjælp
- **Ingen sammenhæng med**
  - Dage i farestald inden faring
  - Weekendfaringer
  - Behandling farefeber (forklaret med fødselshjælp)
  - Drægtighedslængde
  - Soens huld
  - Brug af oxytocin

Dødfødte samlet

Videncenter for Svineproduktion

Faktor	Niveau	Dødfødte, %	Lav	Høj
Fødselshjælp	Nej	4,3	3,5	5,4
	Ja	9,6	7,4	12,5
Dødfødte i forrige kuld	Nej	7,8	6,2	9,8
	Ja	10,3	8,2	13,0

Dødelighed farestald

Videncenter for Svineproduktion

- **Statistisk sammenhæng med**
  - Lægnummer
  - Fødselsvægt
  - Fødselshjælp
  - Kuldstørrelse
  - Køn
- **Ingen sammenhæng med**
  - Dage i farestald inden faring
  - Weekendfaringer
  - Behandling farefeber
  - Brug af oxytocin
  - Drægtighedslængde
  - Soens huld

Dødelighed farestald

Videncenter for Svineproduktion

Faktor	Niveau	Dødelighed, %	Lav	Høj
Køn	hun	17,1	14,8	19,6
	han	19,2	16,7	21,9
Fødselsvægt, kg	0,0-1,0	46,9	42,4	51,4
	1,0-1,5	13,2	11,4	15,3
	1,5-3,0	7,4	6,2	8,9
Fødselshjælp	Nej	16,4	14,4	18,6
	Ja	20,0	16,7	23,7

Dødelighed farestald

Faktor	Niveau	Dødelighed, %	Lav	Høj
Kuldnummer	1	15,1	12,3	18,2
	2	17,5	14,4	21,0
	3	18,8	15,5	22,7
	>3	21,5	18,6	24,8
Totalfødtede	2-15	17,5	14,5	20,9
	16-18	17,3	14,7	20,3
	19-33	19,6	16,8	22,7

Dødelighed smågrisestald

Faktor	Niveau	Dødelighed, %	Lav	Høj
Fravænningsvægt, kg	< 5,6	4,9	3,7	6,3
	5,6-6,5	2,8	2,1	3,8
	6,5-7,5	1,9	1,3	2,8
	>7,5	1,8	1,3	2,7

Dødelighed smågrise

- **Statistisk signifikant sammenhæng med**
  - Fravænningsvægt
- **Ikke påvist sammenhæng med**
  - Fravænningsalder
  - Ophold i farestald inden faring
  - Behandlinger og flytninger af grise
  - Weekendfaringer
  - Behandling farefeber
  - Brug af oxytocin
  - Drægtighedslængde
  - Soens hud

Samlet dødelighed sl. svinestald

Faktor	Niveau	Dødelighed, %	Lav	Høj
Alder ved indsættelse, dage	60-80	2,5	1,8	3,5
	80-90	1,8	1,3	2,6
	>90	1,5	0,9	2,4

Dødelighed sl. svin

- **Statistisk signifikant sammenhæng med**
  - Alder ved indsættelse
- **Ikke påvist sammenhæng med**
  - Behandlinger og flytninger i farestald og smågrisestald
  - Andre testede parametre

Tilvækst farestald

Faktor	Niveau	Tilvækst g/dag	P-værdi
Vægt 0-1,0	Flyttet	-47	<.0001
	Flyttet	-32	<.0001
	Flyttet	-23	<.0001
Vægt 1,0-1,5	Ikke flyttet	-40	<.0001
	Ikke flyttet	-18	<.0001
	Ikke flyttet	0	-
Flytning	Nej	16	<0,0001
	Ja	0	-
	Behandling	Nej	23
Alder fravæn	Ja	0	-
	< 28 dage	40	<0,0001
	> 27 dage	0	-

Tilvækst smågrisestald

Videncenter for
Svineproduktion

Faktor	Niveau	Tilvækst g/dag enkeltvis	Tilvækst g/dag samlet	P-værdi
Antal fødte	2-15	17	-	-
	16-18	7	-	-
	19-33	0	-	-
Behandling	Nej	5	-	-
	Ja	0	-	-
Flytning	Nej	-21	-13	<.0001
	Ja	0	0	-
Fødselsvægt	Vægt 0-1,0	-32	-46	<.0001
	Vægt 1,0-1,5	-15	-19	<.0001
	Vægt 1,5-3,0	0	0	-
Frav alder	Alder < 28	-43	-48	<.0001
	Alder > 27	0	0	-

Tilvækst slagtesvinestald

Videncenter for
Svineproduktion

Faktor	Niveau	Tilvækst g/dag	P-værdi
Vægt < 1 kg	Alder frav > 27	-61	<.0001
Vægt 1,0-1,5 kg	Alder frav > 27	-25	<.0001
Vægt > 1,5 kg	Alder frav > 27	-3	0.714
Vægt < 1 kg	Alder frav < 28	-38	<.0001
Vægt 1,0-1,5 kg	Alder frav < 28	-16	0.0019
Vægt > 1,5 kg	Alder frav < 28	0	-

Spørgeskema undersøgelse

Videncenter for
Svineproduktion

- **Sammenligne forhold i besætninger med høj og lav dødelighed gennem 4 kvartaler**
- **Besætningsbesøg omfatter**
  - Udfyldelse af spørgeskema vedr. farestald, smågrisestald eller slagtesvinestald
  - Gennemgang af grisenes nærmiljø i forhold til VSP's anbefalinger
- **I alt skal 360 besætningsområder besøges**
- **Hvad har svineproducenten ud af at deltage**
  - Eftersyn af grisenes nærmiljø – svar umiddelbart efter besøget
  - Forslag til indsatsområder som kunne nedsætte dødeligheden – svar når alle besætninger er besøgt
- **Hvis du har besætningsområder med høj eller lav dødelighed som ønsker at deltage så kontakt**
- Markku 40302115 eller mjo@lf.dk

Høj og lav dødelighed

Videncenter for
Svineproduktion

Staldafsnit	Høj dødelighed, %	Lav dødelighed, %	Forskel mellem høj lav	Landsgenne msnit
Farestald	Over 15,5	Under 11,8	3,7 %	13,7 %
Farestald (total dødelighed)	Over 24,6	Under 20,3	4,3 %	22,4 %
Smågrisestald	Over 3,5	Under 1,8	1,7 %	2,9 %
Slagtesvinestald	Over 4,2	Under 2,2	2,0 %	3,6 %